

24^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΒΟΥΛΗΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

Έκθεση Επιτροπής Κοινωνικής Πρόνοιας

«Η ΑΚΡΙΒΙΑ, ΟΙ ΔΥΣΜΕΝΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ»

Μετά από τα προηγούμενα δύσκολα χρόνια του κορωνοϊού και τώρα που η πανδημία είναι πιο ελεγχόμενη αρχικά θα θέλαμε στην φετινή Σύνοδο της Βουλής των Γερόντων να εκφράσουμε την λύπη αλλά και την συμπάθειά μας για το βαρύ τίμημα που έχουν πληρώσει τόσο οι ηλικιωμένοι όσο και οι συμπολίτες μας παγκύπρια και παγκόσμια.

Εκφράζουμε δε τις ευχαριστίες μας σε όλο το ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό που εργάστηκαν τόσο σκληρά και συνειδητά για την ανακούφιση αλλά και εξάλειψη της πανδημίας.

Η πρόθεσή μας όμως για την φετινή Σύνοδο είναι να τονίσουμε τις επιπτώσεις της πορείας της οικονομίας σε όλα τα ηλικιωμένα και μη, άτομα. Η ακρίβια που έχει επέλθει λόγω της αύξησης του κόστους της ενέργειας καθώς και του κερδοσκοπικού κλίματος που συνήθως συνοδεύει αυτού του είδους οικονομικές καταστάσεις είναι υψίστης σημασίας καθώς οι επιδράσεις τους στην αξιοπρεπή διαβίωση ή για κάποιους ακόμη και επιβίωση, είναι καθοριστικές. Αυτή η ευαίσθητη πληθυσμιακή ομάδα που αφορά στην Τρίτη Ηλικία και είναι εκ των πραγμάτων σε διαφορετική οικονομική ή και φυσική κατάσταση, καλείται να υποστεί τις συνέπειες των συνεχών ανατιμήσεων σε είδη πρώτης ανάγκης, σε φάρμακα και υπηρεσίες με αποτέλεσμα την μείωση της αγοραστικής του δυνατότητας. Οι άνθρωποι αυτοί που σήμερα χρήζουν στήριξης και προστασίας κάποτε εργάστηκαν με μόχθο ώστε να καταφέρουν να δημιουργήσουν όσα οι νεότεροι απολαμβάνουν τώρα. Αποτελούν ζωντανά κύτταρα της κοινωνίας μας και είναι άξιοι σεβασμού και κατανόησης. Είναι δε άδικο να «παλεύουν» ακόμη για μια αξιοπρεπή διαβίωση που θα έπρεπε ήδη να τους προσφέρεται απλόχερα από την πολιτεία αλλά και την κοινωνία μας γενικότερα.

Και φέτος θα παραθέσουμε τα αιτήματά μας και τις θέσεις μας για νέα ζητήματα αλλά και για παλαιότερα που δυστυχώς είτε έχουν μείνει στάσιμα είτε δεν επιλύθηκαν ποτέ. Είναι αιτήματα που προέρχονται από πληθώρα οργανώσεων/συνδέσμων που προάγουν τις

ανάγκες της Τρίτης ηλικίας, και από τους οποίους δόθηκε σε εμάς τους βουλευτές/βουλευτρίες της Βουλής των Γερόντων η εντολή, να μεταφέρουμε σε εσάς τους αρμόδιους Φορείς.

Η Επιτροπή Κοινωνικής Πρόνοιας της Βουλής των Γερόντων υποβάλλει τα ακόλουθα αιτήματα:

ΔΟΜΕΣ/ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Στέγες Ηλικιωμένων

Για ακόμη μια φορά ένα από τα σημαντικά θέματα αφορούν στις στέγες ηλικιωμένων. Η διασφάλιση ικανοποιητικών συνθηκών διαβίωσης, ποιότητας ζωής και φροντίδας στις Στέγες Ηλικιωμένων, αποτελεί πάγιο αίτημα της Επιτροπής. Ζητούμε όπως:

- Οι αρμόδιοι φορείς επανεξετάσουν τους όρους λειτουργίας και στελέχωσης των Στεγών
- Γίνονται πιο συχνοί έλεγχοι στις Στέγες Ηλικιωμένων
- Δίνονται κίνητρα για πρόσληψη επαγγελματιών φροντιστών
- Αυξηθούν οι ποινές για παραβάσεις
- Καταργηθεί η καταβολή ΦΠΑ από τις Ιδιωτικές Στέγες όπως ισχύει και στις Κυβερνητικές Στέγες προς όφελος των ηλικιωμένων
- Εφαρμοστούν μέτρα για πάταξη των περιστατικών βίας προς τους ηλικιωμένους
- Επιχορήγηση των Στεγών για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων ώστε να καταβάλλουν χαμηλότερα τέλη ηλεκτρικού ρεύματος προς όφελος των ενοίκων και
- Άμεση προώθηση και ψήφιση του νέου νομοσχεδίου για την λειτουργία των Στεγών Ηλικιωμένων
- Αύξηση της χορηγίας (περί τροφείων) που παραχωρείται στους δικαιούχους που διαμένουν στις στέγες ώστε να ανταποκρίνεται στα σημερινά δεδομένα .

2. Κέντρα αποκατάστασης

Πολλοί ηλικιωμένοι χρήζουν συχνά νοσηλείας λόγω ασθενειών ή κάποιων χειρουργικών επεμβάσεων που η εν συνεχεία αποθεραπεία τους γίνεται μόνο σε κέντρα αποκατάστασης. Η έλλειψη κρατικών Κέντρων Αποκατάστασης έχει ως αποτέλεσμα πολλοί εξ αυτών να οδηγούνται αναγκαστικά σε ιδιωτικά κέντρα τα οποία έχουν υψηλό κόστος, με επακόλουθο την μεγάλη οικονομική επιβάρυνση που δύσκολα μπορούν να καλύψουν.

Η Επιτροπή εφιστά την προσοχή των αρμόδιων Φορέων όπως επιλυθεί πλέον αυτό το ζήτημα διότι η ανάγκη δημιουργίας κρατικών Κέντρων Αποκατάστασης είναι μεγάλη.

3. Κέντρα Ενηλίκων

Η συμμετοχή των ηλικιωμένων στα Κέντρα ενηλίκων βοηθά τα μέγιστα στην αντιμετώπιση της αδράνειας και του αποκλεισμού τους από τα κοινωνικά δρώμενα. Τους ενδυναμώνει ψυχικά και τους υποστηρίζει με νέες δραστηριότητες και ασχολίες. Η συντροφιά που προσφέρουν είναι μεγάλης σημασίας ειδικότερα σε άτομα που διαβιούν μόνα τους.

Αρκετά Κέντρα όμως αδυνατούν να λειτουργούν ομαλά λόγω οικονομικής δυσχέρειας. Η επιδότηση - χρηματοδότηση από το Κράτος δεν είναι επαρκής με αποτέλεσμα την διακοπή λειτουργίας τους.

Τονίζεται η αναγκαιότητα οικονομικής ενίσχυσής τους από την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τους αρμόδιους φορείς ώστε να συνεχίζουν να αποτελούν εστίες δραστηριοποίησης και συντροφικότητας για τους ηλικιωμένους.

4. Χώροι φιλοξενίας κακοποιημένων ηλικιωμένων

Ζητούμε να δημιουργηθούν χώροι φιλοξενίας για τους κακοποιημένους ηλικιωμένους. Παράλληλα, να προωθηθούν τρόποι πρόληψης και αντιμετώπισης της κακοποίησης των ηλικιωμένων, καθώς και ενημέρωσή τους μέσω διαφόρων μέσων για τις υπηρεσίες προστασίας και στήριξης τους.

5. Κατ' οίκον φροντίδα

Η παροχή της κατ' οίκον φροντίδας που περιλαμβάνει υπηρεσίες όπως καθαριότητας, εξυπηρέτησης, ετοιμασίας φαγητού ή συνοδείας σε ιατρική επίσκεψη κλπ είναι ένα σημαντικό μέτρο στήριξης της αξιοπρεπούς παραμονής των ηλικιωμένων στα σπίτια τους.

Η Επιτροπή Κοινωνικής Πρόνοιας ζητά την επέκταση και ενδυνάμωση της υπηρεσίας ώστε περισσότεροι ηλικιωμένοι που βρίσκονται σε αυτή την δύσκολη θέση να εξυπηρετούνται. Επίσης σε περιπτώσεις διαθέσιμων ευρωπαϊκών κονδυλίων ζητούμε όπως υπάρχει η αντίστοιχη ενημέρωση από τους Ευρωβουλευτές.

6. Κόκκινο κουμπί

Η υπηρεσία τηλεϊδοποίησης «κόκκινο κουμπί» αναμένεται να λειτουργήσει εδώ και αρκετό καιρό αλλά διακρίνεται καθυστέρηση. Γνωρίζουμε όλοι την σημασία αυτής της τόσο απαραίτητης και λειτουργικής υπηρεσίας.

Η Επιτροπή Κοινωνικής Πρόνοιας γνωρίζοντας ότι η αρμόδια ειδική Επιτροπή έχει ήδη υποβάλει τις εισηγήσεις της προς την Υφυπουργό εδώ και αρκετό καιρό, ζητά να ενημερωθεί για την πορεία της εν λόγω υπηρεσίας.

ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ/ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ/ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

7. Μέτρα στήριξης κατά της ακρίβιας

Κατά την άποψη της Επιτροπής Κοινωνικής Πρόνοιας η διακοπή των μέτρων στήριξης για τα καύσιμα και το ηλεκτρικό ρεύμα κατά την καλοκαιρινή περίοδο του 2023, εσφαλμένα διακόπηκαν καθώς τόσο τα νοικοκυριά όσο και οι επιχειρήσεις το είχαν περισσότερο ανάγκη. Διαπιστώθηκε πως δημοσιονομικά υπήρχε η δυνατότητα διατήρησης των μέτρων αυτών για ακόμη τρεις μήνες με την έγκριση της ΕΕ.

Επαναλαμβάνουμε και σήμερα επιτακτικά, πως θα πρέπει να ληφθούν μέτρα στήριξης των πολιτών και της οικονομίας όπως η επαναφορά των μέτρων για τα καύσιμα, το ηλεκτρικό ρεύμα και την ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης των πολιτών.

8. Κατάργηση 12% στις συντάξεις όσων αφυπηρετούν στα 63

Εισηγούμαστε όπως η μείωση - πέναλτι 12% που επιβάλλεται σε συνταξιούχους μετά από 33 χρόνια εργασίας μέχρι και 49 να καταργηθεί.

9. Αφαίρεση του ποσού συμπληρωμών και συνεισφοράς προς ορισμένες ειδικότητες από το φορολογητέο εισόδημα

Η εισήγηση της Επιτροπής είναι όπως, αφαιρείται το ποσό των συμπληρωμών και συνεισφοράς προς ειδικούς ιατρούς, ακτινολόγους και φαρμακοποιούς, όπως συμβαίνει και με την εισφορά του 2,65% επί των εισοδημάτων.

10. Κοινωνική Κάρτα

Επειδή η κοινωνική κάρτα δεν προσφέρει ουσιαστικά ωφελήματα στους ηλικιωμένους, τονίζουμε την ανάγκη παροχής ουσιαστικών ωφελημάτων όπως:

- Μείωση σε διάφορα τέλη όπως τηλέφωνο, σκύβαλα, ηλεκτρικό ρεύμα, νερό κ.ά., καθώς και στην άδεια κυκλοφορίας οχημάτων
- Εκπτώσεις σε θεατρικές παραστάσεις και μουσεία
- Δωρεάν μετακίνηση με τις δημόσιες συγκοινωνίες για όλους τους συνταξιούχους, κατά ομοιόμορφο τρόπο από όλες τις κατά επαρχία εταιρείες

Γενικότερα ζητούμε η Κοινωνική Κάρτα να ενισχυθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε να βοηθήσει τους συνταξιούχους να λαμβάνουν προϊόντα και υπηρεσίες ανάλογα με τις οικονομικές τους δυνατότητες, μέσω της ενσωμάτωσης περισσότερων επιχειρήσεων και υπηρεσιών σε ένα σχέδιο εκπτώσεων.

11. Σύνταξη χηρείας αντρών

Η Επιτροπή Κοινωνικής Πρόνοιας ζητά βελτίωση της νομοθεσίας ώστε να δικαιούνται σύνταξη χηρείας όλοι οι άνδρες χήροι.

12. Όριο φτώχειας

Το αίτημά μας είναι όπως αυξηθεί το όριο της φτώχειας και βελτιωθεί το ανώτερο όριο που μπορεί να φτάσει ένας συνταξιούχος.

13. Πασχαλινό επίδομα

Να βελτιωθούν και να επεκταθούν τα κριτήρια για παραχώρηση πασχαλινού επιδόματος ώστε να το δικαιούνται περισσότεροι συνταξιούχοι.

14. Επίδομα μάνας και κίνητρα στους νέους για δημιουργία οικογένειας

Τονίζουμε την ανάγκη να καταργηθούν τα εισοδηματικά κριτήρια, να βελτιωθεί το επίδομα μάνας και να δοθούν κίνητρα στα νεαρά ζευγάρια για δημιουργία οικογένειας, προς αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος.

Δυστυχώς ο Κυπριακός λαός συρρικνώνεται με γοργό ρυθμό και η πολιτεία οφείλει να προνοήσει για την συνέχειά του και την αποφυγή αφανισμού του σε βάθος χρόνου, λαμβάνοντας υπόψιν τις συνεχείς μεταναστευτικές εισροές.

15. Τιμητικό επίδομα σε ανθρώπους του πολιτισμού

Ζητούμε όπως αυξηθεί το κατά χάριν επίδομα και να αναθεωρηθούν τα κριτήρια για τους δικαιούχους που ασχολούνται με πολιτιστικά και άλλα θέματα.

16. Αποπληρωμή μεγάλου χρέους του κράτους προς το Τ.Κ. Ασφαλίσεων

Εισηγούμαστε όπως καταβάλλεται ετησίως ένα προσυμφωνημένο επιτόκιο προς ενίσχυση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και να αρχίσει η σταδιακή αποπληρωμή του μεγάλου χρέους το οποίο έχει ξεπεράσει τα 10 δις ευρώ.

17. Βελτιστοποίηση των κρατικών Υπηρεσιών που αφορούν σε εξυπηρέτηση ηλικιωμένων

- α. Καλύτερη στελέχωση και επιμόρφωση των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας για έγκαιρη και καλύτερη εξυπηρέτηση των συνταξιούχων,
- β. Εφαρμογή χρονοδιαγράμματος από την κατάθεση έως την διεκπεραίωση μίας αίτησης επιδόματος, σύνταξης ή όποιας παροχής,
- γ. Διαφοροποίηση/βελτίωση του ισχύοντος καθεστώτος εξέτασης αιτήσεων με στόχο την ταχύτερη εξυπηρέτηση,
- δ. Παραγωγικότερη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου. Να παρέχονται σαφείς και ξεκάθαρες απαντήσεις προς τους συνταξιούχους.

ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ

18. Μετακινήσεις ηλικιωμένων

Τονίζουμε την ανάγκη να βελτιωθούν οι συγκοινωνίες, με περισσότερα και πιο συχνά δρομολόγια, τόσο στις πόλεις όσο και στις κοινότητες, καθώς θα βοηθήσει τα μέγιστα στην δωρεάν μετακίνηση των ηλικιωμένων. Εν αντιθέσει αυτών που ζητάμε, έχουμε τελευταίως ενημέρωση ότι υπάρχει δήμος της επαρχίας Λευκωσίας όπου τα δρομολόγια προς την Λευκωσία διακόπηκαν ολότελα τα Σαββατοκύριακα με αποτέλεσμα την αδυναμία μετακίνησης ατόμων και ειδικά ηλικιωμένων που χρησιμοποιούν αποκλειστικά αστικές συγκοινωνίες.

Να επισημάνουμε επίσης την επιτακτική ανάγκη ύπαρξης στεγάστρων σκίασης-προστασίας στις στάσεις λεωφορείων, ώστε η αναμονή αλλά και η επιλογή μετακίνησης με λεωφορείο να μην είναι δυσχερής για κανέναν, ειδικότερα κατά τους θερινούς και όχι μόνο, μήνες.

19. Ασφάλιστρα αυτοκινήτων

Επί αρκετά έτη η Επιτροπή αιτείται μείωσης του κόστους ασφαλίσεων οχημάτων για τους ηλικιωμένους.

Τα άτομα τρίτης ηλικίας ήδη ανήκουν σε μια ομάδα με σταθερά εισοδήματα αλλά αυξανόμενες ανάγκες σε ιατρικές παροχές και παρόμοιου είδους έξοδα. Το αποτέλεσμα είναι μεγάλο τμήμα των εσόδων τους να διοχετεύεται σε αυτές τις ανάγκες και σε συνδυασμό με τα αυξημένα ασφάλιστρα τα εισοδήματά τους να μειώνονται δραστικά.

Η εισήγησή μας είναι όπως εφαρμοσθεί εκ μέρους της πολιτείας η πολιτική που θα ανακόψει αυτό το φαινόμενο αύξησης των ασφαλίσεων των ασφαλιστικών εταιρειών. Επίσης ζητούμε όπως το κράτος εφαρμόσει σχέδιο επιχορήγησης, των αυξημένων λόγω ηλικίας, ασφαλίσεων αυτοκινήτων.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

20. Ψηφιακές συναλλαγές των ηλικιωμένων

Βρισκόμαστε στην εποχή της ψηφιοποίησης και η πρόσβαση των ηλικιωμένων στην τεχνολογία θεωρείται σε ευρωπαϊκό επίπεδο πρόκληση η οποία πρέπει να αντιμετωπιστεί.

Η πρόσβαση στην τεχνολογία μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην ενημέρωση, ψυχαγωγία, επιμόρφωση, κοινωνικοποίηση αλλά και στην αντιμετώπιση της μοναξιάς των ηλικιωμένων.

Ζητούμε την λειτουργία ειδικών προγραμμάτων εκμάθησης Η/Υ και διαδικτύου στις πόλεις και στην ύπαιθρο, ειδικά για ηλικιωμένους.

Επίσης καλούμε τις επιχειρήσεις, τα οργανωμένα σύνολα και άλλους φορείς προς παροχή επιχορήγησης, δωρεάς ή και προσφοράς τεχνολογικών μέσων (π.χ. tablet και ηλεκτρονικούς υπολογιστές) προς τις κοινότητες, για δωρεάν διάθεση σε ηλικιωμένους βάσει ειδικών κριτηρίων.

Τέλος να προσθέσουμε ότι σε αυτό το μεταβατικό στάδιο της επιμόρφωσης των ηλικιωμένων στις νέες τεχνολογίες, ζητούμε την διεκπεραίωση των ψηφιακών συναλλαγών των ηλικιωμένων μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης του Πολίτη, ίσως κατόπιν ραντεβού.

21. Τραπεζικές συναλλαγές ηλικιωμένων

Συνταξιούχοι και άλλοι πολίτες που διαμένουν στην ύπαιθρο αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα μετά το κλείσιμο των τραπεζικών καταστημάτων. Εισηγούμαστε την εγκατάσταση Αυτόματων Ταμειακών Μηχανών στα αγροτικά κέντρα για διευκόλυνση των ηλικιωμένων.

Επίσης, παρατηρούμε ότι υπάρχουν μεγάλες και αδικαιολόγητες χρεώσεις για τραπεζικές συναλλαγές με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται οικονομικά ακόμη περισσότερο η θέση των συνταξιούχων.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

22. Δια Βίου Μάθηση

Ζητούμε επέκταση και ενίσχυση του θεσμού της δωρεάν Δια Βίου Μάθησης με περισσότερα προγράμματα, όπως μαθήματα μνήμης στα Επιμορφωτικά Κέντρα και μαθήματα προετοιμασίας για την αφυπηρέτηση. Επίσης ζητούμε όπως τα επιμορφωτικά προγράμματα που προσφέρονται μέσω των Κέντρων Ενηλίκων να αυξηθούν σε συχνότητα αλλά και να υπάρχει η δυνατότητα να πραγματοποιούνται και με μικρότερο αριθμό συμμετοχής, εφόσον είναι τόσο ζωτικής σημασίας για τους ηλικιωμένους.

23. Επισκέψεις ηλικιωμένων στις Βρυξέλλες

Ζητούμε όπως διοργανώνονται επισκέψεις ηλικιωμένων στις Βρυξέλλες σε ετήσια βάση, με σκοπό την ενημέρωση των ηλικιωμένων για τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

24. Επίτροπος Τρίτης Ηλικίας

Λόγω των πολλαπλών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ηλικιωμένοι, ειδικά λόγω της πανδημίας, επιβάλλεται τώρα όσο ποτέ, ο διορισμός Επιτρόπου Τρίτης Ηλικίας.

25. Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τους Ηλικιωμένους

Η Επιτροπή ζητά όπως σχεδιαστεί εκ νέου στρατηγική για το Σχέδιο Δράσης για τους Ηλικιωμένους. Τονίζουμε την ανάγκη επαναδραστηριοποίησης του Σχεδίου που βρίσκεται σε αδράνεια.

26. Φορέας Τρίτης Ηλικίας

Η Επιτροπή γνωρίζει πως ο Φορέας έχει ήδη συνεδριάσει αλλά πρέπει να τονίσουμε την ανάγκη επίτευξης του βασικού μας στόχου που αφορά στο να γίνει ο Φορέας δραστήριος και παραγωγικότερος.

27. Δικαιώματα των ηλικιωμένων

Επιβάλλεται η επανέκδοση του ενημερωτικού δελτίου με τα δικαιώματα των ηλικιωμένων και τα προγράμματα και τις υπηρεσίες που τους αφορούν.

28. Αξιοποίηση ηλικιωμένων

Τονίζουμε την ανάγκη αξιοποίησης της συσσωρευμένης πείρας των ηλικιωμένων πολιτών, ενεργοποίησης τους στην αγορά εργασίας, εκπροσώπησής τους στη χάραξη της κοινωνικής πολιτικής σε θέματα τρίτης ηλικίας και όχι μόνο.

Εισηγούμαστε όπως η Τοπική Αυτοδιοίκηση παραχωρεί εκτάσεις γης, κατάλληλες για καλλιέργεια, ως μέτρο απασχόλησης των ηλικιωμένων.

29. Προσφυγικοί συνοικισμοί (ανεγκυστήρες)

Τονίζουμε για πολλοστή φορά την ανάγκη τοποθέτησης ανεγκυστήρων στις πολυκατοικίες, και τη συντήρηση των γηραιών πια κτηρίων των προσφυγικών συνοικισμών, για αποφυγή της περιθωριοποίησης και αναγκαστικού εγκλεισμού των ηλικιωμένων προσφύγων στα διαμερίσματά τους.

ΒΟΥΛΗ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

30. Λειτουργός Βουλής Γερόντων

Επισημαίνουμε το πάγιο αίτημα της Επιτροπής για πλήρη απασχόληση του Λειτουργού της Βουλής των Γερόντων ώστε να συνδράμει στην αποτελεσματικότερη λειτουργία του Θεσμού και την εξυπηρέτηση των αναγκών της Βουλής των Γερόντων.

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

Πολλά προβλήματα των ηλικιωμένων παραμένουν άλυτα. Το κόστος ζωής σήμερα δρα καταλυτικά στην καθημερινότητα με αποτέλεσμα την περαιτέρω επιβάρυνση της ευαίσθητης αυτής κοινωνικής ομάδας. Καλούμε την πολιτεία και τους Φορείς που την εκπροσωπούν να εμβαθύνουν σε αυτά τα προβλήματα που είναι ζωτικής σημασίας για τους ηλικιωμένους και με την συμβολή τους να συνδράμουν στην αντιμετώπισή τους.

Με την ευκαιρία της σημερινής Συνόδου της Βουλής των Γερόντων εκφράζουμε τις ευχαριστίες μας στην Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων καθώς και στο προσωπικό που συνέβαλε στην ομαλή διεξαγωγή της Συνόδου. Στους Προέδρους των Επιτροπών Εργασίας και Υγείας της Βουλής όπως και στους βουλευτές και βουλευτρίες που με την παρουσία τους στηρίζουν εμπράκτως την προσπάθεια μας. Τέλος, προς τους Υπουργούς και Υφυπουργούς να εκφράσουμε την ελπίδα ότι θα συμβάλλετε στην επίλυση των προβλημάτων μας.

Αντώνης Δημητριάδης

Πρόεδρος Επιτροπής Κοινωνικής Πρόνοιας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΒΟΥΛΗΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

21^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ (**2019**) & 23^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ (**2022**)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
21 20 19 16 9 7 2	2019 2018 2017 2014 2007 2005 2000	ΣΤΗΡΙΞΗ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΣΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥΣ	Να στηριχθεί από το κράτος η παραμονή ηλικιωμένων που χρειάζονται φροντίδα στα σπίτια τους / Αν μπορούσε να υιοθετηθεί από αρμόδιες υπηρεσίες βραχιόλι με το οποίο μόνος ηλικιωμένος θα μπορούσε να εξασφαλίσει βοήθεια σε περίπτωση ανάγκης	Να νιώθουν όσο το δυνατό αυτοδύναμοι / Σημαντική ψυχολογική τόνωση	2019: Δεν απαντήθηκε Για την αποφυγή ιδρυματοποίησης των ηλικιωμένων οι ΥΚΕ ενθαρρύνουν και στηρίζουν οικονομικά και τεχνικά την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τις εθελοντικές οργανώσεις σε θέματα που αφορούν την παροχή ολοκληρωμένης κοινωνικής φροντίδας με υψηλής ποιότητας υπηρεσίες. Επίσης, προσφέρονται οι Υπηρεσίες Κοινοτικής Νοσηλευτικής που παρέχουν νοσηλευτική φροντίδα στο χώρο του ηλικιωμένου, καθώς και υπηρεσίες κατ'οίκον φροντίδας από κρατικές, ιδιωτικές ή κοινοτικές φροντίστριες (Γραπτό υπόμνημα εκπροσώπων ΥΚΕ στην Επ. Κοινωνικής Πρόνοιας ΒΓ)	22 Σύνοδος 2020: Να προωθηθεί ο θεσμός " κόκκινο κουμπί " σε μονήρεις ηλικιωμένους που θα τους δίνει δυνατότητα επικοινωνίας σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης προσφέροντάς τους μεγαλύτερη αίσθηση ασφάλειας
23	2022	ΚΟΚΚΙΝΟ ΚΟΥΜΠΙ	Η υπηρεσία τηλεϊεδοποίησης «κόκκινο κουμπί» να προσφέρεται και μέσω κινητού τηλεφώνου	Η υπηρεσία τηλεϊεδοποίησης «κόκκινο κουμπί» αναμένεται να ενισχύσει την παραμονή των ηλικιωμένων στα σπίτια τους και να συμβάλει στην αποφυγή της ιδρυματοποίησης.	Το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής δηλώνει ότι έχει ολοκληρωθεί σε συνεργασία με τον ανάδοχο η διαδικασία καταρτισμού των τεχνικών όρων για την εφαρμογή της πολιτικής της Κυβέρνησης για το Κόκκινο Κουμπί και αναμένεται να αποσταλούν τα σχετικά έγγραφα στο Υπουργείο για να τεθεί και αυτή η νέα πολιτική σε τροχιά υλοποίησης το αμέσως επόμενο διάστημα (ΓΔ Υπ. Εργασίας, 23η Σύνοδος, 2022)	

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23 21 20 18 19 6 5 4 2 1	2022 2019 2018 2016 2017 2004 2003 2002 2000 1999	ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	2022: Επέκταση και ενίσχυση της παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, φροντίδας και ετοιμασίας φαγητού. Περισσότερος έλεγχος στα προσόντα, το ήθος, την καταλληλότητα ανθρώπων που φροντίζουν ηλικιωμένους. Αποτελεσματική εποπτεία των φροντιστών από ΥΚΕ. Να επανεξεταστούν τα κριτήρια αξιολόγησης φροντίδας ηλικιωμένων. Επέκταση του θεσμού της κατ' οίκον φροντίδας. Το κράτος να αυξήσει τη συνεισφορά του σε εθελοντικούς οργανισμούς που προσφέρουν υπηρεσίες κατ' οίκον φροντίδας σε ηλικιωμένα άτομα καθώς και σε ειδικές ομάδες ασθενών	Αποτροπή περιστατικών βίας εις βάρος ηλικιωμένων. Διασφάλιση ικανοποιητικών συνθηκών διαβίωσης. Διασφάλιση ποιότητας ζωής και φροντίδας	2022: Δεν απαντήθηκε Παροχή οικονομικής ενίσχυσης στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. Ετήσια οικονομική ενίσχυση, σε Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, για τη λειτουργία προγραμμάτων που στοχεύουν στην κάλυψη των αναγκών φροντίδας των ηλικιωμένων είτε σε 24ωρη βάση, είτε για διημερεύουσα φροντίδα, ή για κατ' οίκον φροντίδα. Το 2018, 62 προγράμματα έλαβαν κρατική ενίσχυση πέραν του €1.380.000 (Γ.Δ. Υπ. Εργασίας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων, 21η Σύνοδος, 2019) Προωθείται ψήφιση νομοθεσίας και κανονισμών για την κατ' οίκον φροντίδα που θέτουν προϋποθέσεις για τα προσόντα και την καταλληλότητα των φροντιστών και τις υποχρεώσεις τους απέναντι στους ηλικιωμένους (Γενικός Διευθυντής ΥΕΠΚΑ, 20η Σύνοδος, 2018)	Οι αλλαγές στα κριτήρια για την παροχή επιδόματος φροντίδας συνεχίζουν να δημιουργούν προβλήματα, π.χ. συγγενείς που αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα κατακρατούν τα επιδόματα (19η Σύνοδος, 2017)

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23 21 20 19 18 14 12 7 3 1	2022 2019 2018 2017 2016 2012 2010 2005 2001 1999	ΣΤΕΓΕΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ	2022: - Να δίνονται κίνητρα για πρόσληψη επαγγελματιών φροντιστών - Να καταργηθεί η καταβολή ΦΠΑ από τις Ιδιωτικές Στέγες όπως ισχύει και στις Κυβερνητικές. - Εφαρμογή μέτρων για πάταξη των περιστατικών βίας προς τους ηλικιωμένους - Επιχορήγηση των Στεγών με φωτοβολταϊκά συστήματα ώστε να καταβάλλουν χαμηλότερα τέλη ηλεκτρικού ρεύματος προς όφελος των ενοίκων. Περισσότερος έλεγχος για την καταλληλότητα των φροντιστών ηλικιωμένων (ήθος, προσόντα), και των συνθηκών διαβίωσης στις στέγες. Συνεχείς και συστηματικοί έλεγχοι στις στέγες ηλικιωμένων και παραδειγματική τιμωρία για ιδιοκτήτες στεγών που παραβιάζουν τις σχετικές νομοθεσίες. Λήψη μέτρων για αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν από τη φιλοξενία ατόμων με ψυχικά προβλήματα στις στέγες ηλικιωμένων. Βελτίωση της ιδρυματικής φροντίδας	Αποτροπή περιστατικών βίας εις βάρος ηλικιωμένων. Διασφάλιση ικανοποιητικών συνθηκών διαβίωσης. Διασφάλιση ποιότητας ζωής και φροντίδας	2019 & 2022 : Δεν απαντήθηκε Στόχος των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας είναι η διατήρηση της λειτουργίας των στεγών ηλικιωμένων στα καθορισμένα από τη σχετική νομοθεσία επίπεδα σύμφωνα με τις πρόνοιες του νόμου. Λειτουργοί των ΥΚΕ επισκέπτονται σε τακτά διαστήματα τις στέγες ηλικιωμένων για να διαπιστώσουν κατά πόσο διασφαλίζονται τα πιο πάνω. Επίσης, για αντιμετώπιση πιθανών περιστατικών βίας σε στέγες ηλικιωμένων, οι ΥΚΕ παρέχουν συμβουλευτική καθοδήγηση και στήριξη τόσο στο θύμα όσο και στα μέλη των οικογενειών τους (Γραπτό υπόμνημα Διευθύντριας ΥΚΕ στην Επ. Κοινωνικής Πρόνοιας ΒΓ στη συνεδρία ημερ. 22 Οκτ. 2010)	(1) Αρμόδιο Υπουργείο: Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας) (2) Η Επ. ΚΠ της ΒΓ πιστεύει ότι η καταβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ (9%) για τις Στέγες θα πρέπει να καταλήγει σε βελτίωση των παροχών στους τροφίμους (21η Σύνοδος, 2019) (3) Οι αλλαγές στα κριτήρια για την παροχή επιδόματος φροντίδας δημιουργούν προβλήματα, π.χ. οδηγούν ιδιοκτήτες Στεγών σε λύσεις που πλήττουν την αξιοπρέπεια και το επίπεδο διαβίωσης των τροφίμων (21η Σύνοδος, 2019)

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23	2022	ΚΑΠΗ - ΚΕΝΤΡΑ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	Η λειτουργία Κέντρων Ενηλίκων θα βοηθήσει τα μέγιστα τους ηλικιωμένους.	Ψυχαγωγία και άσκηση, ενεργός και υγιής γήρανση, αποφυγή του κοινωνικού αποκλεισμού και της αδράνειας ψυχική ενδυνάμωση και υποστήριξη ειδικότερα για την εξυπηρέτηση των ηλικιωμένων στις κοινότητες, και την κοινωνικοποίηση των ηλικιωμένων που διαβιούν μόνοι.	Οι υπηρεσίες κοινωνικής ευημερίας βρίσκονται σε στενή συνεργασία με τις δομές παροχής φροντίδας ηλικιωμένων για προαγωγή της δημιουργικής απασχόλησης των ατόμων τρίτης ηλικίας. Επιπρόσθετα, μέσα από το Σχέδιο Κρατικών Χορηγιών παρέχεται οικονομική στήριξη των δομών για την ίδρυση, λειτουργία και επέκταση προγραμμάτων κοινωνικής φροντίδας. (Εκπρ. Υφυπ. Κοιν. Πρόνοιας, 23η Σύνοδος, 2022)	
23	2022	ΧΩΡΟΙ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΚΑΚΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ	Να δημιουργηθούν χώροι φιλοξενίας για τους κακοποιημένους ηλικιωμένους. Προώθηση τρόπων πρόληψης και αντιμετώπισης της κακοποίησης των ηλικιωμένων, και ενημέρωση των ηλικιωμένων για τις υπηρεσίες προστασίας και στήριξης τους.	Στήριξη και φροντίδα των κακοποιημένων ηλικιωμένων και διασφάλιση ασφαλούς διαβίωσης.	Δεν απαντήθηκε	
23	2022	ΚΕΝΤΡΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	Δημιουργία κρατικών κέντρων αποκατάστασης.	Ηλικιωμένοι συνταξιούχοι αδυνατούν να καταβάλουν νοσήλια σε ιδιωτικά κέντρα αποκατάστασης. Σε περίπτωση ασθένειας ή χειρουργικής επέμβασης δημιουργείται πρόβλημα λόγω έλλειψης κρατικών Κέντρων Αποκατάστασης	Το Υπουργείο Υγείας έχει ολοκληρώσει νομοθεσία για την ίδρυση, λειτουργία, έλεγχο και εποπτεία κέντρων θεραπείας και αποκατάστασης και στο παρόν στάδιο έχει τεθεί στην Βουλή για ψήφιση (Γ.Δ. Υπ. Υγείας, 23η Σύνοδος, 2022)	

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23 21 20 17 12 11 9 8 7 6 5 2 1	2022 2019 2018 2015 2010 2009 2007 2006 2005 2004 2003 2000 1999	ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ - ΑΥΞΗΣΗ ΧΑΜΗΛΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ	2022: Ζητείται όπως οι χαμηλοσυνταξιούχοι λαμβάνουν €794 αντί των υφιστάμενων €710. Αναθεώρηση ώστε το ανώτερο όριο που πληρώνεται ένα μονήρη άτομο να φτάνει τα €834. Άυξηση των χαμηλών συντάξεων που για ένα μεγάλο μέρος των συνταξιούχων αποτελούν συντάξεις κάτω από το όριο της φτώχειας. Οι έκτακτες χορηγίες της κυβέρνησης να ενσωματωθούν στις κανονικές μηνιαίες συντάξεις. Βελτίωση της κοινωνικής σύνταξης		Το επίδομα χαμηλοσυνταξιούχων αυξήθηκε 3 φορές κατά τα έτη 2016, 2019 και 2020 αυξάνοντας το μηνιαίο επίδομα από €150 σε €369 και διασφαλίζοντας ότι όλοι οι δικαιούχοι θα έχουν συνολικά εισοδήματα υψηλότερα του ορίου φτώχειας (Γ.Δ. Υπ. Εργασίας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων, 23η Σύνοδος, 2022) (1) 2019: αύξηση στο Επίδομα Συνταξιούχων με Χαμηλά Εισοδήματα κατά €40-€50 - μεγαλύτερη αύξηση από €170 σε €220 για τις χαμηλότερες συντάξεις. (2) 2016 : αύξηση στο Επίδομα Συνταξιούχων με Χαμηλά Εισοδήματα, από 9,5% μέχρι 13,3% - μεγαλύτερη αύξηση από €150 σε €170 για τις χαμηλότερες συντάξεις (3) 2017: Ένταξη όλων των δικαιούχων του Σχεδίου Ενίσχυσης Συνταξιούχων με Χαμηλά Εισοδήματα στο Σχέδιο Χριστουγεννιάτικου Δώρου λαμβάνοντας διπλό επίδομα για τα Χριστούγεννα, με ελάχιστο ποσό τα €100. (4) Διατήρηση εισοδηματικού ορίου για το Επίδομα Συνταξιούχων με Χαμηλά Εισοδήματα πάνω από το όριο της φτώχειας (12% ψηλότερα) ώστε να λαμβάνει στήριξη μεγαλύτερος αριθμός συνταξιούχων (5) Πρόσβαση στο ΕΕΕ μέσω του Σχεδίου Ενίσχυσης Συνταξιούχων με Χαμηλά Εισοδήματα (6) Πρόσβαση σε επιδότηση υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας σε δικαιούχους του ιδίου Σχεδίου Ενίσχυσης (Γ.Δ. Υπ. Εργασίας, Πρόνοιας και Κοιν. Υποστήριξης, 21η Σύνοδος, 2019)	Η Κύπρος έχει την τρίτη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε μικρότερη δαπάνη για συντάξεις. Ένα μεγάλο ποσοστό των συνταξιούχων στην Κύπρο είναι χαμηλοσυνταξιούχοι ή ηλικιωμένοι με χαμηλά εισοδήματα

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23 21 20 19 15	2022 2019 2018 2017 2013	ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ ΕΠΙΔΟΜΑ	2022: Βελτίωση και επέκταση κριτηρίων για παραχώρηση πασχαλινού επιδόματος. 2019: Να επανέλθει η χορήγηση του πασχαλινού επιδόματος στους δικαιούχους με βάση τα κριτήρια του 2012	Άυξηση αριθμού δικαιούχων.	2022: Δεν απαντήθηκε Αύξηση εισοδηματικών ορίων για παροχή Πασχαλινού Επιδόματος, από €9.750 για δύο άτομα, σε €11.000, οπότε αυξήθηκε ο αριθμός των δικαιούχων (Γ.Δ. Υπ. Εργασίας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων, 21η Σύνοδος, 2019)	Το πασχαλινό επίδομα παραχωρήθηκε μετά από χρόνιο αίτημα των συνταξιούχων.
23 21 18 6 5	2022 2019 2016 2004 2003	ΤΑΜΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ - ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ	Να διευθετηθεί η αποπληρωμή του χρέους του κράτους προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του Ταμείου	2019 & 2022: Δεν απαντήθηκε Το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι βιώσιμο μέχρι το 2080 (Εκπρ. Υπ. Οικονομικών, 18η Σύνοδος, 2016)	
23 21 20	2022 2019 2018	ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ - ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΜΕΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ ΣΤΑ 63	Να καταργηθεί η μείωση του 12% σε όσους συνταξιοδοτούνται στα 63		Υπάρχει πρόθεση του υπουργείου να δει όλα τα θέματα του συνταξιοδοτικού και της αναλογιστικής μείωσης 12% και άλλες επιμέρους πρόνοιες της νομοθεσίας, ώστε να υπάρξει καλύτερη διασύνδεση του ύψους της σύμβασης με τις συνεισφορές που καταβάλλει κάποιος στον εργασιακό του βίο. (Γ.Δ. Υπ. Εργασίας και Κοιν. Ασφ. 23η Σύνοδος, 2022) Αντί της πλήρους κατάργησης της σύνταξης πριν τα 65 έτη, εφαρμόζεται η αναλογιστική προσαρμογή της για σκοπούς ίσης μεταχείρισης των πολιτών σε περίπτωση που αυτή λαμβάνεται πρόωρα. (Γ.Δ. Υπ. Εργασίας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων, 21η Σύνοδος, 2019)	

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23 21 6	2022 2019 2004	ΕΠΙΔΟΜΑ ΜΑΝΑΣ	Η απόφαση για σταδιακή επαναφορά του επιδόματος μάνας να συμπληρωθεί με την κατάργηση των εισοδηματικών κριτηρίων για την παραχώρηση του Τιμητικού Επιδόματος Πολύτεκνης Μάνας. Να παρέχεται σε όλες τις πολύτεκνες μάνες, με παράλληλα κίνητρα για αύξηση των γεννήσεων	Να δίδεται χωρίς εισοδηματικά κριτήρια το επίδομα πολύτεκνης μάνας- το οποίο πρέπει να βελτιωθεί-και να παραχωρούνται κίνητρα στα νέα ζευγάρια για την απόκτηση οικογένειας	2022: Δεν απαντήθηκε Επαναφέρεται σταδιακά από το 2017 το Τιμητικό Επίδομα Πολύτεκνης Μάνας (καταργηθέν από το 2012). Δικαιούχοι είναι οι πολύτεκνες μάνες με τουλάχιστον τέσσερα παιδιά (Γ.Δ. Υπ. Εργασίας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων,21η Σύνοδος,2019)	
21	2019	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΛΕΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ	Να ενισχυθούν τα κέντρα τηλε-εξυπηρέτησης	Καλύτερη εξυπηρέτηση από το Κέντρο Τηλεεξυπηρέτησης της Δημόσιας Υπηρεσίας	Σε συνεργασία με το Υφυπουργείο Καινοτομίας είναι σε εξέλιξη διαγωνισμός για Call Center, Κέντρο Εξυπηρέτησης. Θα παρέχεται στον ανάδοχο η δυνατότητα να έχει πρόσβαση στο σύστημα, ώστε να μπορεί να δώσει πραγματική εξυπηρέτηση. Το προηγούμενο σύστημα πριν από ένα ή δύο χρόνια δεν εξυπηρετούσε τον πολίτη, γι' αυτό είχε σταματήσει εκείνη η σύμβαση. Προσπαθούμε με τη νέα σύμβαση να πετύχουμε πραγματική εξυπηρέτηση. (Γ.Δ. Υπουργείου Εργασίας και Κοιν. Ασφαλίσεων,23η Σύνοδος,2022) 2019: Δεν απαντήθηκε	
21	2019	ΑΝΑΠΗΡΙΑ - ΕΠΙΔΟΜΑ	Να παραχωρηθεί επίδομα βαριάς κινητικής αναπηρίας μέχρι τα 65 και άλλο επίδομα από τα 65 και άνω και για ανακούφιση που προκαλεί το γήρας και όχι εκ γενετής, ενώ τα τεχνικά μέσα από το τμήμα κοινωνικής ενσωμάτωσης να παρέχονται και σε αναπηρίες λόγω ηλικίας		Δεν απαντήθηκε	

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23	2022	ΚΑΤΑ ΧΑΡΙΝ ΕΠΙΔΟΜΑ	Άυξηση του εν λόγω επιδόματος και αναθεώρηση των κριτηρίων των δικαιούχων που ασχολούνται με πολιτιστικά και άλλα θέματα		Δεν απαντήθηκε	
21 20 19	2019 2018 2017	ΤΟΚΟΙ	Να λυθεί το πρόβλημα με τους τόκους που η κατάργησή τους οδήγησε σε απόρριψη αιτήσεων από το 2014. Να μη λαμβάνονται υπόψη στο ακέραιο οι τόκοι των εισοδημάτων, ούτε η χορηγία από τον Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών		2019: Δεν απαντήθηκε	
21 20 19 18 17 13	2019 2018 2017 2016 2015 2011	ΔΙΑΚΟΠΕΣ - ΔΙΚΑΙΩΜΑ / ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ	Να ενισχυθεί η παραχώρηση δικαιώματος διακοπών σε ξενοδοχεία για χαμηλοσυνταξιούχους. Να παραχωρούνται πακέτα διακοπών σε Κύπριους συνταξιούχους όπως γίνεται και με ξένους	Μέτρο στήριξης των ηλικιωμένων	Εφαρμογή για 2η χρονιά Σχεδίου Επιχορηγημένων Διακοπών για δικαιούχους του Σχεδίου Ενίσχυσης Συνταξιούχων με Χαμηλά Εισοδήματα σε ορεινά θέρετρα και θέρετρα του Πύργου Τυλληρίας με επιχορήγηση το 100% του κόστους για 4ήμερες διακοπές για όλους τους δικαιούχους (Γ.Δ. Υπ. Εργασίας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων, 21η Σύνοδος, 2019)	
21 20 19 18	2019 2018 2017 2016	ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Να επιδιωχθεί έλεγχος και προώθηση προσβασιμότητας σε ξενοδοχεία και άλλους χώρους, για ηλικιωμένους με προβλήματα και ανάπηρα άτομα. Να τους παρέχεται βοήθεια σε χώρους πολιτισμού και εκκλησίες	Λήψη μέτρων για εύκολη πρόσβαση	2019: Δεν απαντήθηκε	

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
21 20 19 18	2019 2018 2017 2016	ΑμεΑ - ΠΡΟΣΒΑΣΗ	Να προωθηθεί η εγκατάσταση ανελκυστήρων με δυνατότητα εξυπηρέτησης ατόμων σε αναπηρικά καροτσάκια σε όλα τα κυβερνητικά και δημόσια κτήρια, και να γίνει νόμος σε όλους τους κοινόχρηστους χώρους	Εύκολη πρόσβαση ατόμων με αναπηρία	2019: Δεν απαντήθηκε	Βρίσκεται σε εξέλιξη η κατασκευή ραμπών στις εισόδους των πολυκατοικιών στους κυβερνητικούς οικισμούς για διευκόλυνση των ηλικιωμένων ατόμων (Εκπρ. Υπ. Εσωτ.23η Σύνοδος,2022)
21 20 19 18 17	2019 2018 2017 2016 2015	ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΚΤΗΡΙΑ - ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ	Να προωθηθεί, όπου υπάρχει δυνατότητα, η συγκέντρωση κυβερνητικών τμημάτων με παρεμφερείς υπηρεσίες στα ίδια κτήρια	Να διευκολύνονται το κοινό και κυρίως οι ηλικιωμένοι	2019: Δεν απαντήθηκε	
23 21 20 19 18	2022 2019 2018 2017 2016	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	Να ενισχυθούν σε οχήματα και να διευρυνθούν σε δρομολόγια οι αστικές και αγροτικές συγκοινωνίες και να μελετηθεί η δυνατότητα επίβλεψης (π.χ. από εθελοντές) στην επιβίβαση και αποβίβαση ηλικιωμένων για αποφυγή ατυχημάτων	Καλύτερη εξυπηρέτηση αναγκών μετακίνησης	2019 & 2022: Δεν απαντήθηκε	

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23 21 20 19 18 17 14 13 12 11 10 9 7 1	2022 2019 2018 2017 2016 2015 2012 2011 2010 2009 2008 2007 2005 1999	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΡΤΑ	2022:Μείωση σε διάφορα τέλη όπως τηλέφωνο, σκύβαλα, ηλεκτρικό ρεύμα, νερό κ.ά., καθώς και στην άδεια κυκλοφορίας οχημάτων Ενίσχυση Κοινωνικής Κάρτας (π.χ. δωρεάν διακίνηση όλων των συνταξιούχων, δωρεάν ή με έκπτωση θεατρικές παραστάσεις, είσοδος σε μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους κ.α.). 2007: Εισήγηση όπως κυβέρνηση, ημικρατικοί οργανισμοί, δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια και άλλοι, παρέχουν κοινωνικές παροχές μέσω της κοινωνικής κάρτας	2022: η Κοινωνική Κάρτα να ενισχυθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε να βοηθήσει τους συνταξιούχους να λαμβάνουν προϊόντα και υπηρεσίες ανάλογα με τις οικονομικές τους δυνατότητες, μέσω της ενσωμάτωσης περισσότερων επιχειρήσεων και υπηρεσιών σε ένα σχέδιο εκπτώσεων. Καλύτερη ποιότητα ζωής, μη απομόνωση των ατόμων της τρίτης ηλικίας, προώθηση ενεργού συμμετοχής στα κοινωνικά δρώμενα, πολλές και ουσιαστικές διευκολύνσεις στους ηλικιωμένους	2019 & 2022: Δεν απαντήθηκε Η κοινωνική κάρτα προσφέρει διακίνηση με τα λεωφορεία με 50% έκπτωση στα κόμιστρα, καθώς και άλλα ωφέληματα πολιτιστικού και αθλητικού περιεχομένου, που προσφέρονται δωρεάν ή με σημαντικές εκπτώσεις. Η κοινωνική κάρτα αποτελεί δέσμευση της κυπριακής πολιτείας απέναντι στους πρεσβύτερους πολίτες της ότι δε θα παύσει να μεριμνά για τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας ζωής τους	(1) Αρμόδιο Υπουργείο: Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (2) Η κοινωνική κάρτα ως μέτρο εισήχθηκε για πρώτη φορά τον Ιανουάριο 2001 και εξασφαλίζει στα άτομα άνω των 63 διάφορα ωφέληματα και ευκαιρίες για συμμετοχή σε εκδηλώσεις (3) Δεν καταβάλλεται κόμιστρο λεωφορείου για χαμηλοσυνταξιούχους επιδεικνύοντας κάρτα Δικαιούχου Επιδόματος Χαμηλοσυνταξιούχου
23	2022	ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ	Διοργάνωση επισκέψεων ηλικιωμένων στις Βρυξέλλες σε ετήσια βάση,	Ενημέρωση των ηλικιωμένων για τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.	Δεν απαντήθηκε	

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23 21 20	2022 2019 2018	ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ - ΣΥΝΤΑΞΗ ΧΗΡΕΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΑΝΤΡΕΣ	2022: Βελτίωση νομοθεσίας για να δικαιούνται σύνταξη χηρείας όλοι οι άντρες χήροι. Η απόφαση για καταβολή σύνταξης χηρείας στους άντρες που έχασαν τη σύζυγό τους από 1/1/2018 χωρίς αναδρομική ισχύ θεωρείται άδικη από τους επηρεαζόμενους, δεδομένου ότι σύνταξη χηρείας απολαμβάνουν όλες οι γυναίκες		Από τον Αύγουστο 2019 βρίσκεται σε ισχύ η νέα νομοθεσία αναφορικά με την παροχή σύνταξης χηρείας στους άνδρες με τις ίδιες προϋποθέσεις και κριτήρια όπως και για τις γυναίκες (Γ.Δ.Υπ. Εργασίας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων,23η Σύνοδος,2022) Ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και εφαρμογή της τροποποιητικής νομοθεσίας για την παροχή σύνταξης χηρείας σε άνδρες με τους ίδιους όρους όπως και στις γυναίκες. Περαιτέρω σχετικά βήματα θα πρέπει να εξεταστούν μόνο υπό την προϋπόθεση της διασφάλισης της βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, (Γ.Δ. Υπ. Εργασίας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων,21η Σύνοδος,2019)	
21 20 19 18	2019 2018 2017 2016	ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ - ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΣΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 2013 ΕΠΙΠΕΔΑ	Επαναφορά των μισθών των δημοσίων, ημικρατικών, ιδιωτικών υπαλλήλων και των δικαιωμάτων των συνταξιούχων στα προ του 2013 επίπεδα	Οι περικοπές που έγιναν θα επηρεάσουν το ύψος των συντάξεων και το επίπεδο ζωής. Πάγιο αίτημα είναι να μην υπάρχουν συνταξιούχοι στην Κύπρο που να ζουν κάτω από το κοινωνικά καθορισμένο όριο της φτώχειας	2019: Δεν απαντήθηκε Το Υπουργείο Οικονομικών διεξήγαγε μελέτη με στόχο τη σταδιακή επαναφορά των μισθών με περιορισμό των αποκοπών, ένα ποσοστό κάθε έτος (αναμένεται να επανέλθουν γύρω στο 2023). Με αυτό τον τρόπο σταδιακά θα αυξάνονται οι συντάξεις, πράγμα το οποίο είναι προς τη σωστή κατεύθυνση και αυτό θα βελτιώσει το επίπεδο ζωής όλων των συνταξιούχων. Η μείωση των αποκοπών αφορά και στους συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα (Εκπρ. Υπ. Οικονομικών, 20η Σύνοδος, 2018)	Το χάσμα στις συντάξεις μεταξύ ανδρών και γυναικών είναι κατά 7 μονάδες μεγαλύτερο από ότι σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
21 20	2019 2018	ΟΙΚΙΑΚΟΙ ΒΟΗΘΟΙ	Μεγάλο πρόβλημα αντιμετωπίζουν πολλοί ηλικιωμένοι με οικιακές βοηθούς, που παράνομα εγκαταλείπουν εργοδότες για διάφορους λόγους		Δεν απαντήθηκε	2019: Χαιρετίζεται από Επ. ΚΠ, ΒΓ η πρόθεση του κράτους να καταργήσει την τραπεζική εγγύηση €855 από τον εργοδότη για περίοδο δέκα χρόνων στην εργοδότηση οικιακών βοηθών. Ως τώρα σε περίπτωση εγκατάλειψης, δεν επιτρεπόταν μεταβίβαση της εγγυητικής σε άλλο πρόσωπο, σε βάρος της φροντίδας του ηλικιωμένου

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23 21 20	2022 2019 2018	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ - ΜΑΘΗΜΑΤΑ	2022: Λειτουργία προγραμμάτων εκμάθησης Η/Υ και διαδικτύου στις πόλεις και στην ύπαιθρο για ηλικιωμένους Οι επιχειρήσεις, τα οργανωμένα σύνολα και άλλοι φορείς να επιχορηγήσουν ή να δωρίσουν ή να προσφέρουν τεχνολογικά μέσα (π.χ. tablet και ηλεκτρονικούς υπολογιστές) προς τις κοινότητες, για δωρεάν διάθεση σε ηλικιωμένους βάσει ειδικών κριτηρίων. Στο μεταβατικό αυτό στάδιο να διεκπεραιώνονται οι ψηφιακές συναλλαγές των ηλικιωμένων μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης του Πολίτη, ίσως κατόπιν ραντεβού. Το Υπουργείο Εργασίας να προωθήσει σε μεγαλύτερο βαθμό μαθήματα χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών για ηλικιωμένους. Γενικότερα, ένταξη στον κόσμο της τεχνολογίας	2022: Η πρόσβαση των ηλικιωμένων στην τεχνολογία θεωρείται σε ευρωπαϊκό επίπεδο πρόκληση η οποία πρέπει να αντιμετωπιστεί. Η προώθηση από Υπ. Εργασίας πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης επιδομάτων με ηλεκτρονική καταγραφή όλων των ενστάσεων και αιτήσεων - πολλοί συνταξιούχοι δεν έχουν πρόσβαση και γνώσεις για να ανταποκριθούν	Το Υπουργείο επενδύει ιδιαίτερα όσον αφορά στην επιμόρφωση στις νέες τεχνολογίες και την ψηφιακή διεκπεραίωση τραπεζικών ή άλλων συναλλαγών. Σχεδιάστηκαν ειδικά προγράμματα που θα προσφέρονται σε όλες τις επαρχίες και τα οποία έχουν ήδη αρχίσει να προκηρύσσονται, άνευ οποιουδήποτε κόστους και η σχετική πρόσκληση συμμετοχής δημοσιεύεται στις καθημερινές εφημερίδες για ενημέρωση των ενδιαφερόμενων. Από την Δευτέρα 14 Μαρτίου 2022 έχει δημοσιευτεί η πρόσκληση για τη διεξαγωγή τριών σειρών προγραμμάτων κατάρτισης σε νέες τεχνολογίες στις Επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού και Πάφου, για άτομα άνω των 55 ετών (Γ.Δ. Υπ. Εργασίας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων, 23η Σύνοδος, 2022) 2019: Δεν απαντήθηκε	

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23 21 20 19 17 18 16 15 14 13 12	2022 2019 2018 2017 2015 2016 2014 2013 2012 2011 2010	ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΙ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΙ	Τοποθέτηση ανελκυστήρων και συντήρηση προσφυγικών συνοικισμών / Ολοκλήρωση ανέγερσης νέων σύγχρονων πολυκατοικιών για λύση του προβλήματος	Εγκλωβισμός υπερηλίκων σε κτήρια χωρίς ανελκυστήρα / Σοβαρά προβλήματα ασφάλειας	2022: Έχουν τοποθετηθεί ήδη μέχρι σήμερα και βρίσκονται σε λειτουργία 115 συνολικά ανελκυστήρες σε υφιστάμενες πολυκατοικίες κυβερνητικών οικισμών. Σε εξέλιξη βρίσκεται και η ετοιμασία μελετών σε άλλες τριάντα υφιστάμενες πολυκατοικίες κυβερνητικών οικισμών. Επίσης βρίσκονται σε εξέλιξη συμβούλια συντήρησης, επιδιόρθωσης των κτιρίων σε κυβερνητικούς οικισμούς, με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής των προσφύγων και ειδικότερα των ηλικιωμένων ατόμων, τα οποία αδυνατούν να προβούν σε οποιεσδήποτε συντηρήσεις και επιδιορθωτικές εργασίες. (Εκπρ. Υπ. Εσωτερικών,23η Σύνοδος,2022) Έχουν τοποθετηθεί 109 ανελκυστήρες και βρίσκονται σε εξέλιξη ή προγραμματίζονται εργασίες ακόμη 38 ανελκυστήρων σε Λευκωσία, Λάρνακα και Λεμεσό. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, εξετάζει ανά περίπτωση την τοποθέτηση κυλιόμενου καθίσματος ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η παραχώρηση άλλου ισόγειου διαμερίσματος. Επίσης το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει ανεγείρει 70 νέες πολυκατοικίες, στις οποίες έχει εγκατασταθεί ανελκυστήρας. Στις πολυκατοικίες αυτές διαμένουν κυρίως ηλικιωμένα άτομα. Βρίσκονται σε εξέλιξη Συμβόλαιο Συντήρησης / Επιδιόρθωσης των κτιρίων σε Κυβερνητικούς Οικισμούς. Το Υπουργείο Εσωτερικών, επεξεργάζεται σχέδιο αναδόμησης των πολυκατοικιών των Κυβερνητικών Οικισμών (Εκπρ. Υπουργείου Εσωτερικών,21η Σύνοδος,2019) Η υλοποίηση του προγράμματος που αφορά	Έχουν τοποθετηθεί και βρίσκονται σε λειτουργία 109 ανελκυστήρες σε υφιστάμενες πολυκατοικίες κυβερνητικών οικισμών. Όσον αφορά στις νέες πολυκατοικίες σε κυβερνητικούς οικισμούς έχουν ανεγερθεί συνολικά 65 ανελκυστήρες. Επίσης, βρίσκονται σε εξέλιξη κατασκευή ράμπων και συμβόλαιο συντήρησης-επιδιόρθωσης των κτηρίων σε κυβερνητικούς οικισμούς, με τα οποία αντιμετωπίζονται τα θέματα που άπτονται της ασφάλειας και υγείας των εκτοπισθέντων (Εκπρ. Υπ. Εσωτερικών, 20η Σύνοδος, 2018) Αρμόδιο Υπουργείο: Υπουργείο Εσωτερικών διὰ του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
21 20	2019 2018	ΟΧΗΜΑ - ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ	Να απορριφθεί η τροπολογία η οποία προβλέπει την ετήσια παρουσίαση πιστοποιητικών υγείας από τέσσερις ειδικότητες ιατρών από άτομα ηλικίας μεγαλύτερης των 76 ετών, για ανανέωση της άδειας οδήγησης	Ταλαιπωρία για χιλιάδες συνταξιούχους / 'Αδίκη διάκριση αν ο ηλικιωμένος δεν έχει παρουσιάσει πρόβλημα υγείας και δεν έχει προκαλέσει δυστύχημα	2019: Δεν απαντήθηκε Το Υπουργείο δηλώνει την ετοιμότητά του να συζητήσει και να αντιμετωπίσει σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς πρακτικά ζητήματα που τυχόν προκύπτουν από την εφαρμογή του εν λόγω νομοσχεδίου, μέσα στα πλαίσια των συζητήσεων στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (Εκπρ. Υπ. Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, 20η Σύνοδος, 2018)	Εκκρεμεί σχετικό νομοσχέδιο ενώπιον της επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων της Βουλής (Εκπρ. Υπ. Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, 20η Σύνοδος, 2018) Αρμόδιο Υπουργείο: Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
23 21 20 19 18 17 14 13 12 11 9 8 7	2022 2019 2018 2017 2016 2015 2012 2011 2010 2009 2007 2006 2005	ΟΧΗΜΑ - ΑΣΦΑΛΕΙΑ	2022 & 2017 : Αίτημα της Επιτροπής είναι το κράτος να συνδράμει με καταβολή μέρους ή σχέδιο επιχορήγησης των ασφαλιστρών σε χαμηλοσυνταξιούχους και λήπτες του ΕΕΕ Να μειωθούν τα υψηλά ασφάλιστρα για τους συνταξιούχους.	'Αδίκη διάκριση αν ο ηλικιωμένος δεν έχει παρουσιάσει πρόβλημα υγείας και δεν έχει προκαλέσει δυστύχημα	2019 & 2022: Δεν απαντήθηκε Η νομοθεσία δίνει στις ασφαλιστικές εταιρείες το δικαίωμα να καθορίζουν τα ασφάλιστρα. Ο Έφορος Ασφαλίσεων δεν έχει δικαιοδοσία να υποχρεώσει ασφαλιστική εταιρεία να προσφέρει οποιασδήποτε μορφής ασφαλιστική κάλυψη και οι ασφαλιστικές εταιρείες είναι ελεύθερες να τιμολογούν τον κάθε κίνδυνο ξεχωριστά και να χρεώνουν ανάλογα (2007)	Στη Βουλή συζητείται νομοσχέδιο το οποίο ίσως να βοηθήσει την επίλυση του προβλήματος (20η Σύνοδος, 2018). Το νομικό και ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει τις ασφαλιστικές εταιρείες εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Εφόρου Ασφαλίσεων, που υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών. Καταγγελία της πρακτικής των ασφαλιστικών εταιρειών στην Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού (2010) και στην Επίτροπο Διοικήσεως (2007)

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23 21 20 19	2022 2019 2018 2017	ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ	2022: Να καταργηθούν οι αδιακαιολόγητα μεγάλες χρεώσεις στους συνταξιούχους. Να τηρείται η υπόσχεση για κινητές μονάδες εξυπηρέτησης σε τακτά διαστήματα σε μικρές κοινότητες / Να εγκατασταθούν αυτόματες ταμειακές μηχανές / Εισήγηση για μερική λειτουργία καταστημάτων	Αποφυγή ταλαιπωρίας μεγάλου αριθμού συνταξιούχων	2019 & 2022: Δεν απαντήθηκε	Το αίτημα αυτό γίνεται με αφορμή τα προβλήματα που έχουν προκληθεί από το κλείσιμο καταστημάτων της Τράπεζας Κύπρου, της Ελληνικής Τράπεζας και της πρώην Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας (ειδικά στην ύπαιθρο)
21 20	2019 2018	ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ - ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΠΟ ΤΑΜΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	Να κατατίθενται έγκαιρα οι συντάξεις κι όχι το μεσημέρι	Αποφυγή ταλαιπωρίας συνταξιούχων. Αναγκάζονται συνταξιούχοι να ταλαιπωρούνται επανερχόμενοι, με ζέστη ή κρύο και συχνά χωρίς δικό τους μεταφορικό μέσον	2019: Δεν απαντήθηκε	

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
21 20 19 18 17 11 10 9 8 7 4 3 1	2019 2018 2017 2016 2015 2009 2008 2007 2006 2005 2002 2001 1999	ΣΤΗΡΙΞΗ ΜΚΟ	Ενίσχυση του ρόλου των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων	Οι κρατικές περικοπές σε οργανώσεις και ΣΚΕ, οι συρρικνώσεις ιδρυμάτων, πλήττουν τον εθελοντισμό που καλείται να στηρίξει το κράτος, αντιμετωπίζοντας ο ίδιος οικονομικά προβλήματα. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα ΣΚΕ, οι δήμοι και οι εθελοντικές οργανώσεις στερούν τα μέλη τους από φιλικές επαφές, πνευματική και σωματική άσκηση που χαρίζουν καλύτερη ζωή. Επίσης, ενίσχυση των ΣΚΕ, θα επέτρεπε σε δήμους και κοινότητες να φιλοξενούν ηλικιωμένους οι οποίοι διαβιούν μόνοι	Ετήσια οικονομική ενίσχυση, σε Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, για τη λειτουργία προγραμμάτων που στοχεύουν στην κάλυψη των αναγκών φροντίδας των ηλικιωμένων είτε σε 24ωρη βάση, είτε για διημερεύουσα φροντίδα, ή για κατ' οίκον φροντίδα. Το 2018, 62 προγράμματα έλαβαν κρατική ενίσχυση πέραν του €1.380.000 (Γ.Δ. Υπ. Εργασίας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων, 21η Σύνοδος, 2019) Ο ρόλος των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων στην κάλυψη κοινωνικών αναγκών αναγνωρίζεται από το κράτος ως ουσιαστικός και αποτελεσματικός, γι' αυτό λειτουργεί αριθμός προγραμμάτων που λαμβάνει επιχορήγηση από το κράτος. Ανάμεσα στις εθελοντικές οργανώσεις που επιχορηγούνται, περιλαμβάνεται και αριθμός οργανώσεων που έχουν ως αντικείμενο την τρίτη ηλικία	

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23 21 20 19 18 17 16 14 13 12 11 10 9	2022 2019 2018 2017 2016 2015 2014 2012 2011 2010 2009 2008 2007	ΒΓ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ	Πλήρης απασχόληση Λειτουργού ΒΓ	Βασική ανάγκη για την προώθηση αιτημάτων των ηλικιωμένων και την επίλυση των προβλημάτων τους. Πιο αποτελεσματική παρακολούθηση, προώθηση και υλοποίηση των αποφάσεων της ΒΓ. Έμπρακτη στήριξη από την πολιτεία του θεσμού της ΒΓ	2019 & 2022: Δεν απαντήθηκε. Το Υπουργείο θεωρεί ότι επιτελεί σημαντικό έργο στη διεκπεραίωση των εργασιών της ΒΓ, αλλά δεν δικαιολογείται η πλήρης απασχόληση, με βάση τον όγκο εργασίας που διεκπεραιώνει. Εκπρόσωποι της Βουλής των Αντιπροσώπων επανειλημμένα έχουν τονίσει την ανάγκη για πλήρη απασχόληση του/της Λειτουργού της ΒΓ (12η Σύνοδος, 2010)	Το αίτημα συζητήθηκε επανειλημμένα με αρμόδιους. Επίσης, επιστολές του Προεδρεύοντος της Βουλής προς τον Υπουργό Οικονομικών και την Υπουργό ΕΠΚΑ (18η Σύνοδος, 2016) Αρμόδιο Υπουργείο: Υπ. Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23 20 18 17 14 2	2022 2018 2016 2015 2012 2000	ΕΝΕΡΓΟΣ ΓΗΡΑΝΣΗ	2022: Εισήγηση όπως η τοπική αυτοδιοίκηση παραχωρεί εκτάσεις γης, κατάλληλης για καλλιέργεια, ως μέτρο απασχόλησης των ηλικιωμένων Οργανωμένα προγράμματα στα οποία οι ηλικιωμένοι να αποδεικνύονται χρήσιμοι και παραγωγικοί. Προγράμματα με τα οποία οι ηλικιωμένοι θα μπορούσαν να αποδείξουν ότι εκτός από τη σημαντική τους βοήθεια στο στενό οικογενειακό πλαίσιο, θα μπορούν να αποβούν παραγωγικοί και στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο	Αξιοποίηση γνώσεων και εμπειριών συνταξιούχων, που μπορούν να αποδειχθούν πολύτιμες για τους νεότερους	2022: Δεν απαντήθηκε Στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Εθνών για τη γήρανση του πληθυσμού, οι υπηρεσίες και οι νομοθεσίες εκσυγχρονίζονται και η ενεργός γήρανση μπαίνει στο επίκεντρο των πολιτικών (2007, 62). Στα πλαίσια των προγραμμάτων Κοινωνικής Ανάπτυξης ενθαρρύνεται και προωθείται η συμμετοχή των ηλικιωμένων σε διάφορους τομείς προσφοράς, όπως συμμετοχή τους σε Συνδέσμους, Ομίλους, Κέντρα Ενηλίκων κλπ (2000, 17). Για το θέμα της αξιοποίησης της εμπειρίας και της γνώσης των πρεσβυτέρων συμπολιτών μας, θεωρούμε ότι μπορούν και πρέπει να γίνει αυτή η μελέτη αξιοποίησης του τι θα μπορούσαν να προσφέρουν, γιατί θέλουμε τον κάθε πολίτη να νιώθει χρήσιμος, ανεξάρτητος και υγιής, έτσι που να έχουμε μια κοινωνία σε όλα τα επίπεδα υγιή (Προεδρεύουσα 17ης Συνόδου, 2015)	Ερευνες δείχνουν ότι όταν κάποιος ηλικιωμένος είναι ενεργός στα κοινά, έχει βελτίωση πνευματική, σωματική και γενικά βιολογική, σχεδόν 40% από κάποιον που απέχει (Χαιρετισμός Επ. Εθελοντισμού και ΜΚΟ, 18η Σύνοδος, 2016)

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23 20	2022 2018	ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ - ΦΟΡΕΑΣ	2022: Επαναδραστηριοποίηση του εν λόγω Φορέα. Ίδρυση Φορέα για τα Άτομα Τρίτης Ηλικίας	Βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων της Τρίτης Ηλικίας και η διασφάλιση της αξιοπρεπούς διαβίωσής τους	Μέσω του Φορέα Τρίτης Ηλικίας στοχεύουμε στον καταρτισμό αναθεωρημένης εθνικής στρατηγικής που αφορά: 1.Την ενθάρρυνση για εθελούσια παράταση του εργασιακού βίου και διατήρηση της ικανότητας για εργασία, ώστε να παραμένει ενεργός στο κοινωνικό γίγνεσθαι. 2.Την προώθηση και διαφύλαξη της συμμετοχής, της μη διάκρισης και της κοινωνικής ένταξης των ηλικιωμένων. 3.Την προώθηση και διαφύλαξη της αξιοπρέπειας, της υγείας και της ανεξαρτησίας στην τρίτη ηλικία. 4.Τη διατήρηση και ενίσχυση της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών.Οι στόχοι του Υπουργείου μέσα από τον καταρτισμό αναθεωρημένης Εθνικής Στρατηγικής αφορούν τα ακόλουθα: (1) ενθάρρυνση για εθελούσια παράταση του εργασιακού βίου, (2) προώθηση και διαφύλαξη της συμμετοχής, της μη διάκρισης και της κοινωνικής ένταξης των ηλικιωμένων, (3) προώθηση και διαφύλαξη της αξιοπρέπειας, της υγείας και της ανεξαρτησίας στην τρίτη ηλικία, (4) διατήρηση και ενίσχυση της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών. (Γ.Δ. Υπ. Εργασίας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων,23η Σύνοδος,2022) Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τη σύσταση του Φορέα Τρίτης Ηλικίας, ο οποίος θα έχει ως πρωταρχικό στόχο την ανάπτυξη στρατηγικής για την Τρίτη Ηλικία που θα αφορά την ενεργό	Στα πλαίσια της 10ης Συνόδου, 2008 είχε προταθεί από Επ. ΚΠ, ΒΓ η σύσταση Εθνικής Συντονιστικής Επιτροπής Φροντίδας και Υγείας των Ηλικιωμένων, υπό την προεδρία των Υπουργών Υγείας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και με τη συμμετοχή των οργανώσεων του ΠΣΣΕ

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23	2022	ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ	Διορισμός Επιτρόπου Τρίτης Ηλικίας	Αντιμετώπιση των πολλαπλών προβλημάτων των ηλικιωμένων, ειδικά λόγω της πανδημίας.	Δεν απαντήθηκε	
23 19 18 17 14 13 12 10 9 8 7	2022 2017 2016 2015 2012 2011 2010 2008 2007 2006 2005	ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ	2022: Εκσυγχρονισμός του Σχεδίου που βρίσκεται σε αδράνεια. 2017: Άμεση υλοποίηση της προεδρικής εξαγγελίας Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τους ηλικιωμένους, με εμπλοκή των εθελοντικών οργανώσεων, οι οποίες στηρίζουν για δεκαετίες τους συνταξιούχους. (Επισημαίνεται ότι το Εθνικό Σχέδιο Δράσης που υπήρχε (2005), δεν υλοποιήθηκε. Η υλοποίηση του εν λόγω σχεδίου παρακολουθείτο από Μόνιμη Διυπηρεσιακή Επιτροπή σε τακτά χρονικά διαστήματα και έληξε το 2014)	Ολοκληρωμένη κρατική πολιτική για την αναβάθμιση των υπηρεσιών προς τους ηλικιωμένους. Προώθηση ευημερίας και μείωση του χάσματος γενεών	Οι στόχοι του Υπουργείου μέσα του Φορέα Τρίτης Ηλικίας για καταρτισμό αναθεωρημένης Εθνικής Στρατηγικής αφορούν τα ακόλουθα: (1) ενθάρρυνση για εθελούσια παράταση του εργασιακού βίου, (2) προώθηση και διαφύλαξη της συμμετοχής, της μη διάκρισης και της κοινωνικής ένταξης των ηλικιωμένων, (3) προώθηση και διαφύλαξη της αξιοπρέπειας, της υγείας και της ανεξαρτησίας στην τρίτη ηλικία, (4) διατήρηση και ενίσχυση της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών. (Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων, 23η Σύννοδος, 2022)	Το αποκορύφωμα των προσπαθειών και το μεγαλύτερο επίτευγμα της ΒΓ υπήρξε η υιοθέτηση από το Υπουργικό Συμβούλιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τους Ηλικιωμένους (πηγή: 13η Σύννοδος, 2011). Το 2005, το Υπ. Συμβούλιο ενέκρινε το Σχέδιο ως σύνοψη της πολιτικής και στρατηγικής του κράτους στον τομέα της ευημερίας των ηλικιωμένων. Στο Σχέδιο εμπεριέχονταν τα κυριότερα προβλήματα των ηλικιωμένων διαχωρισμένα σε θεματικές ενότητες, μαζί με τρόπους αντιμετώπισής τους από τα διάφορα υπουργεία, τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης και την κοστολόγηση των δαπανών

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23	2022	ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ	Ανάγκη επίσπευσης και απλοποίησης της διαδικασίας εξέτασης των αιτήσεων των συνταξιούχων, σε όλες τις δημόσιες και ημιδημόσιες υπηρεσίες. Επίλυση του προβλήματος με τις αναπάντητες κλήσεις στις κρατικές υπηρεσίες.	Εξυπηρέτηση πολιτών και ενημέρωση για την διεκπαιρέωση των αιτημάτων τους. Η βελτίωση της επικοινωνίας του κοινού με τις κρατικές υπηρεσίες θα ωφελήσει τους συνταξιούχους και γενικά το σύνολο του πληθυσμού	Έχει ξεκινήσει μια σειρά μηχανογραφήσεων των διαφόρων επιδομάτων. Στα πλαίσια αυτά θα γίνει και η σύνταξη χρείας και η θεσμοθετημένη σύνταξη. Επίσης σε συνεργασία με το Υφυπουργείο Καινοτομίας είναι σε εξέλιξη διαγωνισμός για Call Center, Κέντρο Εξυπηρέτησης. Θα παρέχεται στον ανάδοχο η δυνατότητα να έχει πρόσβαση στο σύστημα, ώστε να μπορεί να δώσει πραγματική εξυπηρέτηση. Το προηγούμενο σύστημα πριν από ένα ή δύο χρόνια δεν εξυπηρετούσε τον πολίτη, γι' αυτό είχε σταματήσει εκείνη η σύμβαση. Προσπαθούμε με τη νέα σύμβαση να πετύχουμε πραγματική εξυπηρέτηση. (Γ.Δ. Υπ. Εργασίας και Κοιν. Ασφαλίσεων, 23η Σύνοδος, 2022)	

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23 12 1	2022 2010 1999	ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ - ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ	2022: Επανεκδοση του ενημερωτικού δελτίου με τα δικαιώματα των ηλικιωμένων και τα προγράμματα και τις υπηρεσίες που τους αφορούν. 1. Εξασφάλιση των δικαιωμάτων των ηλικιωμένων, όπως αυτά κατοχυρώνονται από το Σύνταγμα και τους νόμους του Κράτους. 2. Παράλληλα η Κυβέρνηση να μελετήσει και καθορίσει βασικά δικαιώματα και παροχές για τους συνταξιούχους και ηλικιωμένους, όπως αυτά που έχουν καθορίσει οι χώρες της ΕΕ (1999)	Ενημέρωση των ηλικιωμένων.	2022: Δεν απαντήθηκε Η δημιουργία ενημερωτικού εγχειριδίου για τα δικαιώματα των συνταξιούχων, έχει προχωρήσει σημαντικά και θα συζητηθεί το πρώτο προσχέδιο του εν λόγω εγχειριδίου. (Γ.Δ. Υπ. Εργασίας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων, 21η Σύνοδος, 2019) Όλα τα δικαιώματα που προκύπτουν από τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων των Ηλικιωμένων που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας και βοήθειας, αναγνωρίζονται και τυγχάνουν σεβασμού από την πολιτεία και σε καμία περίπτωση η πρόληψη, η θεσμοθέτηση ή τροποποίηση νομοθεσίας που αφορά τα ηλικιωμένα άτομα θεωρούνται ως οικονομική επιβάρυνση, αλλά αντίθετα θεωρούνται επένδυση για το αύριο και για τις επόμενες γενιές (Γραπτό υπόμνημα Διευθύντριας ΥΚΕ στην Επ. Κοινωνικής Πρόνοιας ΒΓ στη συνεδρία ημερ. 22 Οκτ, 2010)	

Σύν οδο ς	Έτος	Αιτήματα - (Κατηγορίες)	Αιτήματα - (Περιγραφή)	Σκοπός Αιτήματος	Θέσεις Εκτελεστικής Εξουσίας (ή/και Νομοθετικής Εξουσίας)	Σημειώσεις/Παρατηρήσεις ή/και Ενέργειες Προώθησης
23 7 6 5 4 3	2022 2005 2004 2003 2002 2001	ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΟΡΦΩΣΗ	2022: Επέκταση και ενίσχυση του θεσμού της δωρεάν Δια Βίου Μόρφωσης με περισσότερα προγράμματα, όπως μαθήματα μνήμης στα Επιμορφωτικά Κέντρα και μαθήματα προετοιμασίας για την αφυπηρέτηση Προγράμματα δια βίου μόρφωσης και μέτρα διευκόλυνσης προς τους ηλικιωμένους	Παραγωγική απασχόληση των ηλικιωμένων / Ενεργός συμμετοχή των ηλικιωμένων στα κοινωνικά δρώμενα	Το Υπουργείο συντονίζει την εκπόνηση της Εθνικής Στρατηγικής Διά Βίου Μάθησης για τα επόμενα έτη. Η μελέτη αυτή βρίσκεται σε τελική φάση διαμόρφωσης. Η δια βίου Μάθηση προωθείται μέσα από τα Επιμορφωτικά Κέντρα, τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης και τα Προγράμματα Διά Βίου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Τα προγράμματα που εισηγείστε μπορούν να αποτελέσουν θέματα που θα προσφερθούν στα προαναφερόμενα προγράμματα. Επίσης δωρεάν ομάδες προσφέρονται σε ιδρύματα που στηρίζουν άτομα τρίτης ηλικίας και όχι μόνο με πολύ μικρό κόστος συμμετοχής (Εκπρ. Υπ. Παιδείας, Πολ/σμού, Αθλ/σμού και Νεολαίας, 23η Σύνοδος, 2022) Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφωνεί απόλυτα με την αναγκαιότητα της συνεχούς και εφ' 'όρου ζωής, παιδείας και μάθησης, έτσι ώστε οι ηλικιωμένοι να συμβαδίζουν με τους νεότερους στη δυνατότητα αξιοποίησης των ευκαιριών και δυνατοτήτων που παρέχει η τεχνολογική πρόοδος ειδικά στον τομέα της πληροφορικής (Γραπτό υπόμνημα 2002)	